

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою
«Економіка підприємства та організація підприємницької діяльності»
(назва освітньої програми)

на тему: « Оцінка ефективності використання оборотних засобів
підприємства »
(назва теми)

Виконавець:

студентка факультету ФЕУП

Власюк О.В. _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент, Літвінова В.О. _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми: В сучасних ринкових умовах, в умовах кризи та невизначеності на ринку України, в функціонуванні суб'єктів підприємницької діяльності важливим етапом є забезпечення підприємства обіговими коштами. Безперервність процесу виробничої та збутової діяльності потребує постійного інвестування коштів в елементи оборотних активів для здійснення розширеного відтворення. Відсутність чи надлишок коштів призводить до розбалансування руху матеріальних і фінансових ресурсів, недофінансування господарської діяльності та до фінансових ускладнень на підприємстві. Можливість виходу промислового сектора економіки України з кризи об'єктивно пов'язана з удосконаленням формування та використання оборотних активів промислових підприємств, що враховує наявні умови й принципи господарювання. Від ефективності використання оборотних засобів залежить ліквідність підприємства, його фінансова стійкість, платоспроможність та рентабельність.

Мета: дослідження теоретичних і прикладних засад ефективного формування, фінансування і використання обігових засобів та розробка на цій основі ефективної політики управління обіговими коштами для певного підприємства.

Завдання дослідження:

- Описати сутність, склад та джерела формування оборотних активів підприємства;
- визначити основні показники ефективності використання оборотних активів підприємства;
- обґрунтувати шляхи удосконалення ефективності використання оборотних активів підприємства;
- описати загальну характеристику ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- проаналізувати господарську діяльність ТОВ «Телекарт-Прилад»;

- виконати аналіз складу та структури оборотних активів ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- проаналізувати показники оборотності та ефективності використання оборотних активів ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- запропонувати та обґрунтувати рекомендації щодо підвищення ефективності використання оборотних активів підприємства.

Об'єктом випускної роботи бакалавра є діяльність ТОВ «Телекарт-Прилад», як функціональної одиниці господарської діяльності.

Предметом дослідження є процес оцінки показників використання оборотних активів та напрямки і шляхи підвищення ефективності їх використання.

Методи дослідження : при написанні даної роботи були використані такі методи як теоретичного узагальнення, порівняння та логічного узагальнення, економіко-статистичні методи.

Інформаційна база дослідження: Дана робота базується на законах, нормативно-правових актах, теоретичних джерелах, а також на періодичних наукових публікаціях українських та зарубіжних вчених, присвячених дослідженню даної теми. Для аналізу господарської діяльності підприємства використовуються звітні документи ТОВ «Телекарт-Прилад» за 2017-2019 роки: форма №1 (баланс), форма №2 (звіт про фінансові результати підприємства).

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (80 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 69 сторінок. Основний зміст викладено на 60 сторінках. Робота містить 18 таблиць, 6 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Використання оборотних активів на підприємстві» розглянуто сутність, структуру та джерела їх формування. Розглянуті основні показники ефективності використання оборотних активів підприємства.

У другому розділі «Оцінка ефективності використання оборотних засобів на ТОВ «Телекарт-Прилад» проаналізовано виробничо-господарську діяльність підприємства, основні показники економічної діяльності та виконано аналіз складу, структури оборотних активів та ефективності їх використання на ТОВ «Телекарт-Прилад».

У третьому розділі «Шляхи підвищення ефективності використання оборотних засобів на ТОВ «Телекарт-Прилад»» запропоновано два основних напрямки удосконалення ефективності використання оборотних активів підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад»: зменшення дебіторської заборгованості за розрахунками: за виданими авансами; впровадження передплати замовлень.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

Думки, щодо визначення поняття «обігові кошти» та щодо цілей їх класифікації є дуже різнопланові. Для ефективного управління оборотними активами дуже важливо мати чітке уявлення про альтернативні думки щодо їх класифікації. Проте, необхідно використовувати кілька підходів класифікації обігових коштів, адже вони характеризують дану економічну категорію з різних сторін. А також правильне співвідношення між власними, позиковими та залученими джерелами формування оборотних засобів відіграє важливу роль в зміцненні фінансового стану підприємства. Проте краще залучати кошти з власних джерел фінансуванні, аніж зі сторонніх.

Життєдіяльність підприємства в умовах конкурентного середовища багато в чому залежить саме від того, наскільки раціонально використовуються обігові кошти і якою мірою забезпечується їх фінансова віддача. Результативність їх використання, як правило, оцінюється на підставі показника рентабельності, що є якісною характеристикою ефективності їх функціонування.

Підприємство ТОВ «Телекарт-Прилад», що засноване у місті Одеса, є національним виробником сучасних цифрових засобів зв'язку. Підприємство має власну ліцензію на розробку, виготовлення, реалізацію, ремонт і модернізацію військової техніки, впровадило, підтримує і розвиває систему управління якістю, що відповідає вимогам Міжнародного стандарту ISO 9001. ТОВ «Телекарт-Прилад» є основним постачальником засобів зв'язку для Збройних Сил України. Підприємство ТОВ «Телекарт-Прибор» спеціалізується на виробництві і постачанні наступної продукції: продукція для МО України, електронні прилади обліку електроенергії (у т.ч. високоточні, многозонні, з функцією передоплати і керування навантаженням) для всіх категорій споживачів і постачальників електроенергії, автоматизовані системи обліку електроенергії, виробництво електронних пластикових карток – контактних та безконтактних, комплекс «Міська карта» - устаткування і термінали, розрахункові центри, безконтактна карта для введення оплати за послуги міського господарства, наземного громадського транспорту, ліфтового господарства, метрополітену, цифрова система комутації ЦСК «Квант», виробництво товарів народного споживання.

Проаналізувавши основні техніко-економічні показники діяльності підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад» спостерігалась постійна позитивна динаміка у більшості показників: чистий дохід від реалізації продукції (за весь аналізований період збільшився на 283275 тис. грн. або на 295,77 %, повна собівартість реалізованої продукції (+164937 тис. грн. або на 189,48%), середньорічна вартість активів (+163449,5 тис. грн. або зросло на 155,85%) та оборотних засобів (+163507,5 тис. грн. або на 184,86 %),

середньорічний виробіток продукції на одного працівника (+692,11 тис. грн./ос. або на 184,27 %), матеріаловіддача (+0,61 тис. грн. або на 41,78 %), витрати на 1 грн. реалізованої продукції знизились на 0,25 тис. грн або на 27,48%. У звітний 2019 рік найбільшої позитивної зміни зазнав показник чистого прибутку від всіх видів діяльності (+795,37 % порівняно з 2018 р.), в основному за рахунок збільшення виробленої продукції та збільшення прибутку від реалізації продукції. Також була позитивна динаміка росту фондів віддачі з 2017 р. по 2019 р. Так у 2019 р. порівняно з 2017 р. даний показник збільшився на 21,19 тис. грн. або на 324,25%, а у 2019-2018 р. спостерігалось (+16,8 тис. грн або на 153, 6%).

Щодо аналізу показників ліквідності та платоспроможності за аналізований період 2017-2019 рр. можна зробити висновок, що підприємство ТОВ «Телекарт» є фінансово нестійким, отримані результати показників нестабільні з періодом. Також за три виявлена відсутність власного оборотного капіталу. Спостерігається сильна залежність підприємства від довгострокових зобов'язань, що підвищує ступінь фінансового ризику для партнерів підприємства. Але є також позитивний аспект, що в компанії досить ліквідних оборотних коштів для своєчасного розрахунку за зобов'язаннями.

Із отриманих даних, можна зробити висновок, що за весь аналізований період, активи та власний капітал підприємства були рентабельними. За період 2017-2019, рентабельність активів збільшилась на 24,27%, а темп приросту склав 403,81% , в зв'язку з стрімким ростом середньорічної вартості активів та ростом чистого прибутку за даний період.

За весь аналізований період 2017-2019 рр. найбільшу питому вагу в структурі оборотних активів підприємства мали дебіторська заборгованість та гроші та їх еквівалент. Протягом 2017-2019 рр. спостерігалась позитивна тенденція в структурі оборотних активів найбільш ліквідного елементу – грошей та їх еквівалентів. Їх питома вага збільшилась на 50,52% за весь аналізований період. Щодо дебіторської заборгованості, найбільша питома вага у структурі цього показника припадає на дебіторську заборгованість за розрахунками: за виданими авансами (42%). Так питома вага даного елементу у вартості

дебіторської заборгованості у 2019 р. порівняно з 2018 р. збільшилась на 26,60 %. У 2019 р. на підприємстві з'являється дебіторська заборгованість з бюджетом, що складає 2,8% . Протягом 2017-2019 рр. стрімко скорочується інша поточна дебіторська заборгованість, що склало (-37,04%, або -89,45% у відносному відношенні) за весь аналізований період.

Значна частка дебіторської заборгованості спричинена тривалим періодом її оплати, великі замовники та надійні контрагенти в залежності від місця знаходження (Україна, СНД, ЄС) отримують відстрочку оплати замовлення від 30 до 90 днів. Відведення коштів у дебіторську заборгованість призводить до фінансових ускладнень, підприємство відчуває нестачу коштів для придбання виробничих запасів, виплати заробітної плати, розрахунків з бюджетом, позичальниками. Проте це умови ринку, виконуючи які, підприємство підтримує свою конкурентоспроможність.

Ефективність використання оборотних активів характеризується, перш за все, їх оборотністю. Оборотність активів розуміють як тривалість їх проходження окремих стадій виробництва та обігу. А також дуже важливим показником використання обігових коштів є рентабельність. Додатковий позитивний ефект від використання обігових коштів можна досягти і без прискорення їх оборотності. Оборотність оборотних активів у 2019 р. порівняно з 2017 р. прискорила на 38,94 % (на 0,422 оберти), порівняно з 2018 р. на 20,95% (0,261 оберти). Гарним показником є те, що тривалість 1 обороту оборотних активів знизилась, за аналізований період, на 93 днів, що склало -28,02%. Рентабельність оборотних активів зросла на 25,11% у 2019 р. в порівнянні з 2017 р., а за період 2018-2019 рр., на 25,53%, що означає правильне використання оборотних активів.

В роботі було запропоновано два основних напрямки удосконалення ефективності використання оборотних засобів підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад»:

- зменшення дебіторської заборгованості за розрахунками: за виданими авансами;

- впровадження передплати замовлень.

Проведено необхідні розрахунки економічної ефективності, щодо їх впровадження. В ході розрахунків були отримані результати, які свідчать про високу економічну ефективність розроблених заходів. Так, практичне впровадження першого заходу забезпечить збільшення коефіцієнту оборотності оборотних активів на 6.51 % і зменшення тривалості їх обертання на 15,55 дні. При впровадженні другого заходу також скоротиться тривалість оборотності оборотних активів на 2,6 днів. Від сумісної дії заходів оборотність оборотних активів збільшиться на 8,11 % при вивільненні 19215 тис. грн. оборотних активів, а також скорочення тривалості їх оборотності на 18,15 днів або на 7,59%.